

KIRI KIRODA:

Igor Taro

Setomaa ajaleht

Laossina küla

64308 Mikitamäe vald

vai igor.taro@setomaa.ee

Avalda toetust!

Setomaalt pärit tüdruk Diana Saare lahkus oma kodutalust Kuksina külast 10 aastat tagasi, teades, et loob kodu USA-s hiinlasest mehe Nick Taniga. Perre sündis tütar, kelle nimeks sai Regina-Melody (paar tutvus laeval Regina-Baltica). Lisaks sündis perre ka poiss Gabriel-Austin.

Kuid kõik ei läinud nii nagu minema pidi. Kolm aastat tagasi diagnoositi pisikesel Regina ajukasvaja. USA tohtrid reageerisid kiiresti ning said kasvaja kontrolli alla läbi keeruliste operatsioonide, kiirituste ja luuüdi siirdamise.

Ta oli tavaline tüdruk, kes käis lasteaias, lõpetas tänavu 1. klassi, oli rõõmsameelne ja seltsiv ning veetis suved vanema-vanaisa pool Eestis. Sellest loost on olnud juba juttu ka paari aasta tagustes «Setomaa» väljaannetes.

Nüüd, enne jaanipäeva ilmutas kasvaja end taas ja nii

paljude siiretega, et Regina-kese elu ei ole enam võimalik kontrolli all hoida. Saatuse tahtel võtab «taevas» ta vastu ja inglite juurde «kolimine» on paratamatus.

Enam Diana ja isa Nick otsivad meeleheitlikult võimalusi, et pikendada Regina elu 8. sünnipäevani 19. septembril.

Siinkohal üleskutse kõigile, kes soovivad Regina elupäevi meeldivamaks ja sisukamaks muuta. Saatke omanimeline toetuskaart (mitte haletsus): joonista ise, meisterda või osta. Üks pisike tüdruk kaugel Kalifornias ootab teie saadetud kirju väga.

Adress:
Regina Melody Tan
27715 Manor Hill Rd
Laguna Niguel
92677, CA
USA

Muremõtetega vanavanemad Aime ja Leo, tädi ja onu

Oma maast ja reedetud Petserimaast

Eelmises «Setomaas» oli I. Vananurme emotsionaalne kiri «reedetud Petserimaast», milles oli üksjagu faktivigu. Petserimaalaste parema saatuse eest võib ja tuleb palvetada, kuid mitte neid pettes ja lehelugejaid lollitades.

Kirjas oli, et osa eestlasi polevat nõus oma territooriumi loovutamise Venemaale. See tähendab, et kogu endine Petserimaa poole tosina umbkeelse vene vallaga ja 35000 venelasega ning 6000 eestlasega, mis 1944. a. Pihkva oblasti alla ära võeti, on «oma territoorium» ja peab kuuluma Eesti riigile.

«Oma territooriumiks» said need alad Tartu rahu sõlmimisel, kui taheti ut maakonda Petserimaad teha. Mõne oli üllas ja hea, kuid eestlasi ja setusid elas neil aladel liiga vähe, vaid 20 000 ringis. Uus maakond pidi sündima ja Vabadussõja võitjana võeti maad ja rahvast põlistelt Vene aladelt lisaks. Nii tekkiski imelik

maakond, mille 60 000 elanikust oli eestlasi ja setusid ainult kolmandik.

Mis on «oma territoorium», millal ja kuidas see tekib? Kas veerandsada aastat kuulumist Eestimaa alla muutis põlised Vene alad ikka «oma territooriumiks»? Kui see on nii, nagu I. Vananurm väidab, siis tuleb meil moka maas pidada, sest üle kahesaja aasta kuulumist tsaaririigi alla ja poolsada aastat nõukaega annab kõik trumbid Venemaale. Kas pole kurb arusaam?

Kui juba millegi eest võidelda, siis olgu eesmärk suur ja üllas. Nagu sellest kirjutükist või välja lugeda, olnud Petserimaa Eesti üks rahvarohkemaid maakondi ja ligi pooled elanikud olnud eestlased. Nii võib see olla legendides ja luuludes, kuid 1938. a. ilmunud «Väike entsüklopeedia» IV trükk väidab vastupidist. Rahvaarvult oli Petserimaa Eestis tagantpoolt neljas ja pindalalt eelviimane.

Enn Esko

DRAAMA VAI JANDUL: Lavastaja Adlase Raivol oli tükk tegemist, et kõik liini' tulõsi' Ilosahe välla. 3 x foto Ilvese Aapo

Kost muialt nuu' poisi' iks tulliva', ku' Järvesuult

TEATER

Rahmani Jani „Jõujaam“

Leevaku hüdrojaama esisel platsil

Ilvese Aapo

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rahmani Jani „Jõujaam“ om mul sõs är kaetu ja või tuust veid'okõsõ esiki' kõnõlda'. Pall'õ viisi-i', suvõaig om ja tuu tähendäs, et kõikaig om pall'õ tegemist.

Jõujaama näitemängoh oll ka lava pääl pall'õ tegemist ja puul aigu võis tuud tandsmisõs kutsu', ma viil tei nall'a Janilõ, et sa olõt balleti kirotanu', a Jan üteli, et vaest olõ õks muusikali.

Tegelt oll tuu õks draama vai jandul, õnnõ tuud kalpsamist ja laulõ oll veid'okõsõ inäp ku muido.

Edimätsel etendusel päält vahenummõrdõ midägi väega arvo olõ-õs saia', õnnõs ma olli käsikirja lugõnu', a ma olli kavval ja lätsi perämist ettemängmist kah kaema ja tuu oll jo' õks väegä hüä, kõik liini', mäntse' Rahman oll Smuuli „Järvesuu poiste brigadii“ ja inemeste mälestüisi ja hindä pää perrä käsikirja sisse kirotanu', tulliva' Ilosahe vällä.

TETÄS VIIL: Klä' setä ilosat ts'urra vai tütrikku kaia' taht, tuu piat vatsõlõ Jõujaama kordusetendüsele tulõma.

Näitlejidõ kamp om jo kõva kokko aet. Sääl om mu hindä „Räpinä triloogia“ raudvarra, sõs viil Mooste teatri ja Tarto liina inemisi ja tiia-äi, kedä viil. Ja Kalla Urmas, kiä' tüküh iist laul, om jo s'ookandi tiidä' solist.

Seto värki oll tüküh pall'õ, kost muialt nuu' Järvesuu poisi' õks tulliva', ku' Järve-

suult. Tuuh mõtteh tull vahepääl eiski' Taarka etendüs miilde, et näütüses seto kuraasi mängsevä' ts'ura' perüs hõste vällä. Veid'õ kurvas tekk lõpp, ku mehe' liina lät-sivä', a võibolla' ma sai võlssi arvo, vai oll tuu Smuuli perrä tähtsä.

Tõõsõ etendüsega' olõ-si pääaigu saanu' kõllatsõhe

aolehte musta rubriigi kätte – sanna katus läts palama. Kah'õs vai õnnõs visas kiäki' taahha kats kausit' aut vett pääle ja niimuudu jäiväki' as'a' õks kultuura ala. Tõõnõkõrd oll vana Vinne tehnikatörkma naanu', a kõik saadi kõrda ja näitemäng saisma jää-äs. Jõujaam saadi õgal juhul k'auuma ja kõnõldas, et augustikuuh tetäs tükkü vaest õks paar kõrda viil. Ma soovida kaema minnä', sõs vast tulõ viil parebahe vällä. Lubatas muidogi', et kunagi saa s'ood etendüst telekast kah kaia, a kotusõ pääl om õks paprep olla, sõs olõt õks eis' kah pääaigu osalinõ. ■

Kommentaare internetist:

<http://ajaleht.setomaa.ee>

Loe ja kommenteeri!